

Z REDNE LETNE SKUPŠČINE OBČINSKE ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV

## ZDU ostaja stanovska in humanitarna organizacija

»Zveza društev upokojencev ni nobena politična stranka, ampak še naprej ostaja stanovska in humanitarna organizacija.« je na letošnji letni skupščini občinske ZDU, ki jo je zavoljo bolezni Alojza Zorčiča vodil Bine Otorepec, povedal predsednik Republiške konference Zveze društev upokojencev Stanko Hvale.

Visoki gost je delegatom občinskih organizacij DU spregovoril o programskih nalogah, ki čakajo osrednjo ZDU, o boju novih upokojenskih strank za boljše pokojnine, aktivnostih upokojencev, pa tudi o regresih za letošnje letovanje (le-ti so, kot je dejal, dogovorjeni že za celo letošnje leto, pa čeprav so na voljo le za prvo polovico leta).

Še posebej pa se je dotaknil počitniškega objekta v Izoli in opozoril, da če bo ta zabredel v rdeče številke, bodo morali upokojenci sami kriti izgubo. Po njegovem bi dom potreboval boljšega gospodarja, boljše receptorsko službo in še kaj, toda zdaj naj bi se ob novem vodstvu tudi tu začelo počasi premikati na bolje.

V zvezi s pokojninami je Stanko Hvale dejal, da se bodo usklajevale sproti. Treba pa bi bilo všteti v zavarovalno dobo tudi vojaški rok. Vse je, kot je dejal, nared (celotni kulturni program) tudi za letošnje srečanje upokojencev na Rogli, zato naj se ga le-ti udeležijo v čim večjem številu.

O delu občinske ZDU pa tudi o njenih programskih usmeritvah, je zavoljo odsotnosti Lojzeta Zorčiča poročal njen tajnik Zvone Grčar. Osrednja upokojenska organizacija naše občine tudi v zadnjem času ni držala križem rok. Med drugim je pripravila kar 62 izletov-po domovini in tujini (s skup-

no 3.273 udeleženci), lani pa je znova uspešno izpeljala »Teden upokojencev«, ki bo še nekaj časa ostal v svežem spominu predvsem zavoljo izredno uspele zaključne prireditve na Škofljici. Pri organizaciji le-te se je posebej potrudilo tamkajšnje DU. Gostje te prireditve so bili tudi člani društva upokojencev iz Pliberka, ki so v kulturnem programu pripravili prisrčno veseligo, oglasila pa se je tudi mladinska godba na pihala iz Šmihela pri Pliberku.

V že po tradiciji živahni športni dejavnosti ZDU, so se posebej izkazali šahisti. Ti so namreč lani pod vodstvom Edija Brudermana na republiškem prvenstvu v Kranju osvojili odlično prvo mesto.

Letošnji »Teden upokojencev« naj bi bil že deseti po vrsti, zato mu naša Zveza društev upokojencev namenja še posebno pozornost. Predvsem pa še naprej ostaja v ospredju kočljivo vprašanje, kako do ustreznih prostorov, saj je naša osrednja upokojenska organizacija edina tovrstna zveza v Ljubljani, ki je še brez njih. Razmišljajo tudi o tem, da bi se nekatera področna društva upokojencev, ki štejejo po 1000 ali celo več članov, reorganizirala v več manjših društev in s tem dosegla večjo fleksibilnost ter komunikativnost.

Kot je že običaj na tovrstnih srečanjih, so tudi na letošnji redni letni skupščini občinske ZDU podelili posebna priznanja zaslužnim aktivistom društev upokojencev. Ta so tokrat prejeli: Edi Bruderman, Štefka Mrčun, Franc Topolšek, Zvone Grčar, Franc Rupnik, Lojze Bratož, Cita Primar, Milena Leskovic, DU Škofljica, DU Dobrova in DU KS Vič.

B. VRHOVEC

## Apel krvodajalcem

Krvodajalstvo v Sloveniji je že od leta 1953 prostovoljno, neplačano in anonimno v okviru organizatorstva RK. Zakaj se ta prispevek prične z že tako znanimi in skorajda obrabljenimi besedami? Zato dragi občani in krvodajalci, ker v zadnjem letu prihajamo do zelo različnih interpretacij zgoraj navedenega citata.

Zvezni zakon, objavljen v Uradnem listu SFRJ št. 60/89 2. odstavka 33. točke namreč določa, da vsakemu krvodajalcu na dan odvzema krvi pripadajo dva zaporedna prosta dneva. Kaj to pomeni za naše gospodarstvo? Pomeni, da proizvodnji, torej ustvarjalni potencial, plača vsakemu krvodajalcu 16 ur dela, ki ga ni opravil. Istočasno pa, da tak velik izpad proizvodnje na vseh nivojih delovne uspešnosti za dva dneva ustvari manj dohodka.

Res je, da je naša kri dragocena, res je, da z njo vsakodnevno rešujemo življenja, hkrati pa je tudi res, da se materialno to življenje in darovano kri zanj, ne da nikoli primerno ovrednotiti. Zato naša Občinska organizacija RKS, apelira na naše krvodajalce, naj se še vnaprej odločajo prostovoljno, zgolj s humanega vidika za darovanje krvi. Tako bomo lahko pomagali tistim, ki našo življenjsko tekočino potrebujejo in hkrati sebi, da naše gospodarstvo ne bo še vnaprej stagniralo.

Vodstvenemu kadru priporočamo, da se v okviru možnosti, torej stabilnosti delovne organizacije, ki je lahko zgolj relativna, po presoji odločajo za omenjeno zakonsko določilo, krvodajalcem pa, da v interesu lastnega preživetja upoštevajo gotovo dobro pretehtano odločitev vodstva.

Tako priporočilo naše organizacije iz-

haja iz spoznanja, izkušenj in razgovori z zdravniki transfuziologi, da dva zaporedna prosta dneva nista primerna nagrada za humano naravnost vas krvodajalcev. Primerna pa tudi potrebna nagrada bi bila: oprostitev zdravstvene participacije, prednost pri sprejemu v ambulante, spoštljiv odnos do krvodajalcev v bolnišnicah in podobno. K vsemu temu težimo vsi, ki organiziramo krvodajalstvo pri nas in zato tudi upamo, da bomo ta cilj dosegli v bližnji prihodnosti.

Izhajamo iz dejstva, da krvodajalec mora biti zdrav človek in kot tak zdravstvo ne obremenjuje pretirano, če pa zdravstveno uslugo potrebuje, potem je do nje prednostno upravičen. S tem se opravičujemo vsem tistim potencialnim krvodajalcem, ki bi to radi bili pa iz zdravstvenih razlogov ne morejo biti. Upamo, da boste prav vi, najbolj razumeli namen tega članka.

Še enkrat bi želeli opozoriti na to, da zakonska osnova obstaja in bi jo kot tako morali upoštevati, ob sporazumu in primerni motiviranosti krvodajalcev pa, da neupoštevanje tega zakonskega določila ni kršenje njegovih pravic, ampak le njegova humana odločitev, da bo še vnaprej pomagal reševati človeška življenja. To lahko daljnoročno gledano pomeni porast, ne pa upad v svetovnem merilu najštevilnejše človeške odzivnosti naših krvodajalcev.

Hvala vsem, ki boste to razlago zakonskega določila pravilno razumeli, hkrati pa iskrene čestitke vsem našim krvodajalcem ob dnevu krvodajalcev, ki je bil 4. junija.

Sekretarka OO RKS  
Ljubljana Vič-Rudnik

## O delu trnovskih upokojencev

Naše društvo šteje 450 članov. Pretežni del so to starejši upokojenci, ki so člani našega društva vse od ustanovitve. Mnogokrat so bile širše akcije, da bi v društvo pritegnili mlajše upokojence. Ves trud je bil zaman. Upokojenci z visokimi pokojninami ne kažejo zanimanja, da bi postali člani našega društva. Zaradi tega, ker so naši člani pretežno del z nizkimi pokojninami je skrb našega društva, da svojim članom pomagamo v okviru možnosti, ki jih ima društvo.

V sodelovanju z RK Trnovo obiskujemo bolne in ostarele. Prav tako obiskujemo naše člane, ki praznujejo rojstne dneve kot so 75, 80, 85, 90 in več let. Vse, ki obiščemo, prejemo skromno darilo s čestitko. Posebno so slavljenci veselji čestitke, saj to je ročno delo učencev OŠ Trnovo za katero jim gre posebno zahvala.

Za vsak zaključek leta pripravljamo v sodelovanju z RK Trnovo srečanje starejših občanov. Tega srečanja so občani zelo veseli, kar potrjuje izredno velika udeležba. Da je srečanje prijetno, poskr-

bijo učenci OŠ Trnovo z izredno pestrim programom. Vsi udeleženci srečanja so pogoščeni z majhno zakusko. Posebna zahvala gre OŠ Trnovo, ker nam vsako leto omogoči, da je srečanje v šolski telovadnici.

Prav tako bi se radi zahvalili Glasbeni šoli Trnovo, saj vsako leto za Dan žena povabi na koncert gojencev te šole vse naše krajanke. Tudi tukaj je poskrbljeno za majhno zakusko. Poleg teh srečanj organiziramo v našem društvu vsako leto približno 11 izletov. Prizadevamo si, da bi se naši člani v društvu dobro počutili.

Naše društvo se posebno spominja vseh naših članov, ki so v letošnjem letu praznovali svoj visoki jubilej nad 90 let, to so: **Franciška Čavkin** – Dom Kolezija, **Marija Fink** – Levarjeva 51, **Marija Korosec** – Vogelna 10, **Slava Sever**, – Dom Kolezija, **Ivanka Urbančič** – Trnovski pristan 38.

Vsem slavljencem želi Društvo Trnovo še veliko zdravja!

DU Trnovo

### AKCIJA »ČISTI ZOBJE«

## 3. a razred iz Vrhovcev zmagal

Tako kot zadnjih 9 let je bila tudi letošnjega 24. maja zaključna prireditev akcija za čiste zobe. Zaključna prireditev je bila v dvorani doma Španskih borcev v Mostah. Na prisrčno kulturno prireditev so bili povabljeni najboljši razredi iz vse Slovenije, razglašeni so bili regijski zmagovalci, razdeljene skromne nagrade, katera so priskrbeli podjetja Lek in Sanolabor.

Vse je bilo letos skromnejše kot druga leta, saj tudi za tovrstne akcije zmanjkuje denarja. Tako so se morali zmagovalci odreči skromni pogostitvi, ki je bila prejšnja leta ob zaključku običajna.

Letošnji zmagovalec iz ljubljanske regije je 3. a razred šole Vlado Miklavc iz Vrhovc. Razred je dobil največ točk pri ocenjevanju čistih zob iz večine osnovnih šol ljubljanske regije. Za uspeh 3. a razreda je bila najzaslužnejša učiteljica gospa Marija Ivanič, ki je skupaj z mentorji Rdečega križa in strokovno pomočjo zobozdravstvene

vzgoje ZD Vič-Rudnik vzpodbujala otroke v razredu, da si redno čistijo zobe.

Uspeh je rezultat večletnega dela zobozdravstvene vzgoje v vrtcih, mali šoli in nato v osnovni šoli. Mlajše populacije spoznajo čiščenje zob preko igre, v šoli se prične resno čiščenje, ki potem po nekaj letih prinese tudi rezultate.

Ti bi bili lahko še boljši, če bi bili na razpolago boljši prostorski, kadrovski in materialni pogoji.

V tako veliki občini kot je Viška ni možno zagotoviti enako zobozdravstveno vzgojo vsem otrokom, kljub temu moramo biti zadovoljni saj so prvi rezultati že vidni – otroci imajo čistejše zobovje in manj kariesa, to pa je tudi cilj takih akcij.

Milena Bernat  
Višja medicinska sestra  
– koordinator zdravstvene  
vzgoje pri ZD Vič-Rudnik

## Francu Ciuhi v spomin



Življenje vsakega posameznika je enkratna neponovljiva in nepovračljiva danost, katere trajanje je končno. Konča se s smrtjo. Vsi si domišljamo, da vemo, kaj označujemo s to besedo, vendar nam je sam pojem v taki meri nedojemljiv, da se otepamo razmišljanja o njej, odklanjamo jo, ker nam je grozeča in sovražna, a stalno navzoča in neizprosna. V strahu vlečemo glave med ramena, upajoč, da bo vsekala mimo. In res nas zgreši – razen enkrat.

To pot je doletela Franca Ciuha. Sedemdeset letnico je praznoval 9. marca letos. Rodil se je v delavski družini in se izučil za ključavničarja. Vrsto let je opravljal svoj poklic, zatem se je prekvalificiral v varnostnega tehnikarja. To dolžnost je opravljal vse do upokojitve pri montažnem podjetju IMP v Ljubljani.

V gasilski vrste je stopil v letu 1939 v Kozarjah. Leta 1941 se je zaposlil pri poklicnih gasilcih v Ljubljani, kjer je ostal do konca

vojne. Pri poklicnih gasilcih si je pridobil bogate strokovne izkušnje na področju gasilstva. To strokovno znanje je prenašal na ostale člane, pionirje in mladince. V letu 1956 je bil izvoljen za poveljnika društva in od tedaj je pot društva strma predvsem na operativnem področju. Dolžnost poveljnika društva je opravljal vse do leta 1982, ko je to dolžnost prepuštil mlajšemu. Prevzel je dolžnost tajnika, kar je delal vse do prerane smrti.

Poleg dela v društvu je bil vseskozi zelo aktiven v delu OGZ Ljubljana Vič-Rudnik. Zadnja leta je opravljal tajniška dela in redna dežurstva vsako sredo. Zelo rad je delal s pionirji. Bil je vodja letovanja pionirjev na Debelem rtiču.

S svojim strokovnim znanjem si je pridobil čin višjega častnika I. stopnje. Za opravljeno delo je prejel vsa najvišja priznanja in odlikovanja od OGZ in GZ Slovenije, vključno odlikovanje za posebne zasluge.

Nisem prepričan, da je smrt samo po sebi povod za občutek žalosti in obupa. Preveč je prirodna, ter preveč vsakdanja in nazadnje – le ona omogoča nadaljevanje življenja novim generacijam. Posebno ob smrti nekoga, ki nam je dal več kakor mnogi drugi, se lahko srečni in s ponosom zavemo, da smo ga imeli med seboj in da je bil član naše gasilske organizacije. Vsem, ki so imeli srečo, da jim je bil sodelavec, prijatelj ali učitelj, bo ostal trajen in svetel spomin.

GD Kozarje  
Vinko Tomc

## Velika je misel

Ni majhna stvar – slikati.  
Ni malo 66 starostnih let.  
Ni malo 100 slik 11 avtorjev!

Upokojenci v Sloveniji imajo zelo razvito, zelo pestro dejavnost. A le Univerza za tretje življenjsko obdobje jim je omogočila tudi slikanje. Začela so pred štirimi leti. V maju smo imeli razstavo na Plečnikovem trgu. Čez 100 del, ki jih je izbral in postavil akademski slikar Miran Erič.

Med razstavljalci jih je bilo kar 6 iz naše občine; eden od Notranjih Goric, dva iz Trnovega, trije iz Murgel. Prostor za učenje nam je dala osnovna šola Trnovo.

Slovenski šolski muzej, ki je gostitelj razstave je ob tem zabeležil novo obliko izobraževanja na Slovenskem: aktiven odnos do stalnega izobraževanja tudi v starosti, drugačen odnos do starosti in do staranja. Univerza nam je omogočila resnično »kulturno obdobje« kot starost imenuje švicarski psiholog Carl Gustav Jung.

Zdaj, ko opažamo resnično tektonske družbene

premike, se zdi pomembno, da se dober glas sliši do devete vasi prav iz naše občine.

JOŽA ZAGORC

## Zahvala

V imenu naše Občinske organizacije RKS Ljubljana Vič-Rudnik, se najiskrenejše zahvaljujemo vam in voznikom, ki so s svojo vestnostjo in poslušom za našo organizacijo prispevali, da je akcija zbiranja oblačil potekala nemoteno. S tem ste pomagali vsem, ki v tej težki gospodarski situaciji nujno potrebujejo pomoč humanitarne organizacije.

Še enkrat iskrena zahvala in lep pozdrav!  
Sekretarka OO RKS:  
Tatjana Stepančič